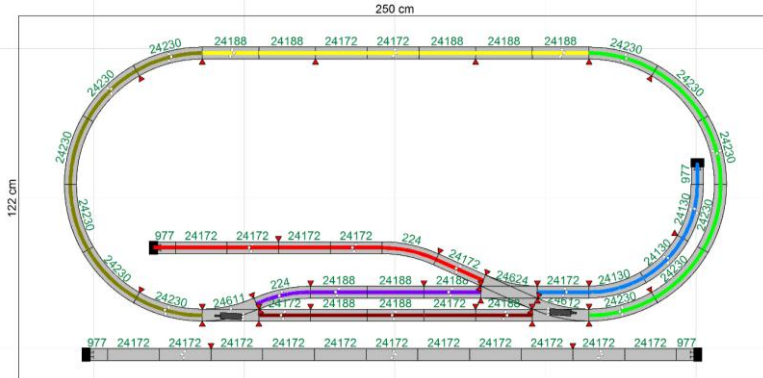

Trest met iTrain en CC-Schnitte

door **Robert Mooij**

Op 27 januari was mijn proeflicentie voor iTrain verlopen; tijd voor een evaluatie. Het was voor mij de eerste aanzet tot het rijden met treinen en digitaal gezien was het helemaal nieuw. In mijn tienerjaren kwam ik niet verder dan analoog rijden met twee gescheiden stroomkringen en handwissels. Märklin's Delta techniek was net nieuw op de markt en voor mij nog ver van mijn bed.

In de toekomst wil ik een automatische digitale baan maken met een zo beperkt mogelijk budget. De aansturing was het eerste probleem, een Ecos of een Central Station 1 of 2 lagen buiten mijn budget en ik zie er de noodzaak niet van in omdat ik straks hoofdzakelijk de PC het werk wil laten doen. Daarbij ben ik al in het bezit van een Märklin Mobile Station 2(MS2). Hierdoor viel al snel de keuze op CC-Schnitte. Dit was aanmerkelijk goedkoper in aanschaf. Ik kan de aansturing doen middels de PC en ik kan de MS2 gewoon er naast gebruiken. De keuze voor de software was voor mij al snel gevallen op iTrain, mede omdat het

ook volledig Nederlands is, Koploper niet officieel meer wordt ondersteund en daarbij niet overweg kan met CC-Schnitte.

Om alles onder de knie te krijgen ben ik dus eerst een testfase gestart, met een proeflicentie van iTrain. Hiervoor heb ik een testbaan gelegd met in totaal zeven blokken, twee opstelsporen en een passeerspoor, waarin twee wissels liggen en één

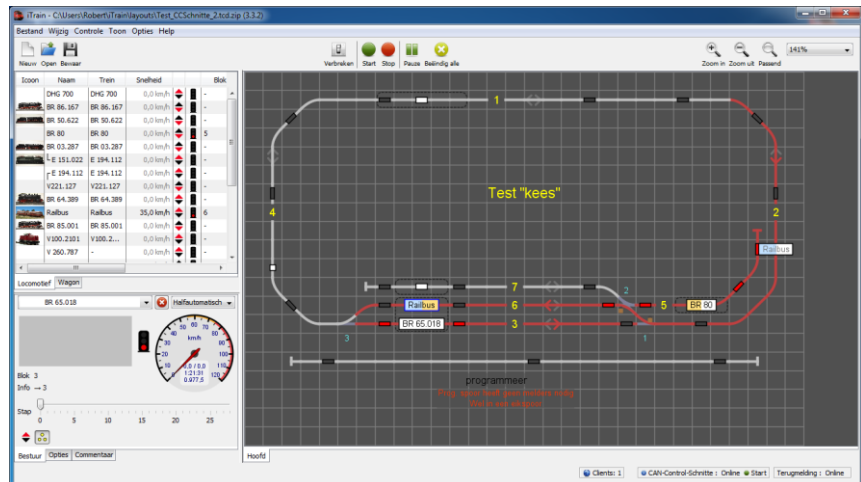
Engels wissel. Voor het ijken ligt er aan de voorzijde een programmeerspoor. De aansturing van de wissels verloopt met een Rosoft wisseldecoder. De blokken zijn opgebouwd met drie terugmelders per blok en worden gemeld over Rosoft terugmelders met diode truc, die middels een HSI 88-module op de PC is aangesloten. Tot zover de hardware.

Het is mij echt 100% meegevallen. Als alles volgens schema is aangesloten en je het eenmaal een beetje door hebt, is het allemaal vrij logisch te beredeneren. Het meeste werk is de voorbereiding, het maken van het schakelbord, het koppelen van de terugmelders als één blok in het schakelbord in iTrain.

Het invoeren van de locomotieven is een piece of cake, maar wel tijdrovend. Als je het allemaal secuur doet, dan heb je er veel plezier van. Het ijken van de snelheid van de locs is een must, helemaal als je de treinen natuurgetrouw wilt laten rijden en niet een stoomlocomotief als een soort TGV wilt laten rond racen. Dit is een simpel maar tijdrovend klusje. Daarna is het even wat afstellen aan de vertraging voor het optrekken en afremmen. Uiteindelijk rijden de treinen mooi rustig over de baan. Bij de snelheid is het belangrijk om eerst de hoogste stap van de loc te ijken. Als hieruit blijkt dat hij omgerekend 200 km/u rijdt, moet je eerst de instelling in de decoder aanpassen. Je kan natuurlijk een maximumsnelheid instellen in iTrain, maar dan gebruik je niet alle stappen van de decoder en dit komt de rijkeigenschappen van de loc niet ten goede. Dus is het zaak in de instellingen van de decoder terug te schroeven. Dit is steeds weer aanpassen en proberen wat de topsnelheid is, net zolang tot de maximumsnelheid in de buurt komt van de wenswaarde van jouw loc. Als je dit eenmaal lukt, kan je alle stappen ijken en uiteindelijk rijdt de loc heel rustig en met de snelheid die er voor staat. Dit schept veel voldoening.

Je kan in iTrain bepalen waar een loc moet stoppen. Het kan op de centimeter nauwkeurig. Dit is wel afhankelijk van het juist invoeren van de lengtes van de blokken, de afstand tussen de terugmelders en de lengte van de locomotieven en de gekoppelde wagons.

De blokbeveiliging gaat vrijwel automatisch. Simpelweg, het is niet toegestaan om twee treinen in één blok te laten rijden zonder rangeermogelijkheid. Dus als het blok bezet is stopt de trein automatisch of de trein rijdt het voorliggende blok met gematigde snelheid in. Is er een mogelijkheid om uit te wijken, bijvoorbeeld een passeerspoor, dan kan iTrain zelf de trein een andere route laten volgen. Door treinen een reservering te geven voor meerdere blokken is het vrij eenvoudig om op een simpele rail ovaal met passeerspoor treinen tegengesteld rond te laten rijden. Ze wachten dan tijdens een stop op het passeerspoor, totdat de tegengestelde trein op het andere spoor stopt. Dan kan de andere weer wegrijden, tot deze bij de volgende doorkomst weer stopt. Er zitten enorm veel veiligheden in. Als het misgaat, doordat een wisselaandrijving bijvoorbeeld weigert, dan grijpt iTrain in en stopt de trein abrupt bij het inrijden van het “verkeerde” blok.

Ik heb het gered om op mijn testbaan drie treinen tegelijkertijd te laten rijden, zonder elkaar in de weg te zitten. Ik heb uiteindelijk het systeem drie uur lang continue laten draaien zonder ‘brokken’. Ik wil het niet meteen van de daken schreeuwen, maar het is mij echt heel goed bevallen en ja, het is slechts een test van één systeem en ik heb geen enkele referentie. Mijn test is geslaagd en ik ga nu verder sparen om de rails voor het schaduwspoor van mijn te bouwen modelbaan bijeen te krijgen zodat ik daar aan kan gaan bouwen en iTrain zal zeker de aansturing gaan doen.

Is er dan niets aan te merken op het systeem en de software? Jawel, het is me nog wel eens gebeurd dat het systeem in het honderd liep na het programmeren van een loc-decoder. Ineens wilden locomotieven niet meer lekker rijden of weigerden in hun geheel dienst. Ik kwam erachter dat dit te wijten was aan mijn Mobile Station. Zodra ik deze loskoppelde liep de loc weer probleemloos. Hierna heb ik de bewuste locomotieven verwijderd uit mijn Mobile Station en opnieuw ingevoerd. Daarmee was het probleem opgelost. Het tweede probleem waar ik tegenaan liep ontstond als de laptop in sluimerstand ging. Hierna vielen de USB-poorten in de slaapstand. Terugmeldingen kwamen niet meer door met alle gevolgen van dien. De enige optie was nog de noodstop op mijn mobile station. Een kwestie van de energiebesparing van de laptop uitschakelen verhielp het probleem.

De laatste test die nog ontbrak was het rijden met “dubbeltractie”. Kort na de aanschaf heb ik dit alsnog getest en eigenlijk is het een kwestie van het koppelen van twee goed geijkte locs, je voegt de tweede loc toe in de treinsamenstelling. Je kiest welke loc “master” is en de andere volgt zonder problemen op de vooraf ingestelde snelheid.

Van de diverse tests heb ik verschillende filmpjes gemaakt. Voor de liefhebbers, kan je deze bekijken op www.youtube.com en zoek vervolgens op Robert Mooij. Hierna kan je “mijn kanaal” selecteren en de filmpjes bekijken. Je kunt ook een kijkje nemen op de facebookpagina voor mijn modeltreinhobby op: <https://www.facebook.com/Modelbaan.Hintergarten/>